# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

**Державний обліковий номер:** 0406U003113

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 06-07-2006

**Статус:** Захищена

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:**

## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Мальцева Ольга Ігорівна

2. Maltseva Olga Igorivna

**Кваліфікація:**

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Вид дисертації:** кандидат наук

**Аспірантура/Докторантура:** так

**Шифр наукової спеціальності:** 14.01.01

**Назва наукової спеціальності:** Акушерство та гінекологія

**Галузь / галузі знань:** Не застосовується

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** Не застосовується

**Дата захисту:** 08-06-2006

**Спеціальність за освітою:** 7.110.102

**Місце роботи здобувача:** Міський пологовий будинок № 2

**Код за ЄДРПОУ:** 21902497

**Місцезнаходження:** 49100, м.Дніпро, вул.Космічна,1а

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## III. Відомості про організацію, де відбувся захист

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** Д 64.600.01

**Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний медичний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 01896866

**Місцезнаходження:** Проспект Науки, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров`я України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

**Повне найменування юридичної особи:** Харківський державний медичний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 01896866

**Місцезнаходження:** 61022, м. Харків, пр. Леніна, 4

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## V. Відомості про дисертацію

**Мова дисертації:**

**Коди тематичних рубрик:** 76.29.48

**Тема дисертації:**

1. Особливості становлення функції статевої системи у дівчат, які мешкають біля великих промислових підприємств металургійного профілю.

2. Development of reproductive system function in the girls living near major industrial metallurgical con-cerns.

**Реферат/анотація:**

1. Об'єкт дослідження: статева система у дівчат різного біологічного віку/ Мета дослідження: визначити особливості становлення функції статевої системи у дівчат, які мешкають біля великих промислових підприємств металургійного профілю, науково обґрунтувати принципи профілактики та корекції порушень діяльності репродуктивної системи. Методи дослідження: клінічні, біохімічні, радіоімунологічні, статистичні. Практичне значення отриманих результатів: в результаті проведеного дослідження отримані відомості про частоту і характер порушень функції статевої системи на етапах статевого дозрівання у дівчат, які проживають поблизу великих промислових підприємств, свідчать про необхідність регулярного (не менше одного разу на рік) проведення профілактичних оглядів гінекологом всіх вікових груп дівчат для раннього виявлення відхилень в перебігу пубертатного періоду і динамічного спостереження за ними. Наукова новизна отриманих результатів: на підставі результатів сучасних методів дослідження вперше встановлено, що постійний вплив шкідливих чинників середовища, характерних для районів, розташованих поблизу

великих металургійних підприємств (пил, окисли важких металів, двооксиди сірки та азоту - коефіцієнт сумарного забруднення повітря 25,2 проти 15,5 в умовно екологічно чистому районі), приводить до підвищення вмісту в крові у дівчаток лютеїнізуючого гормону (ЛГ), прогестерону та тестостерону, зниження концентрації пролактину (ПРЛ) та кортизолу у передпубертаті і підвищенню у власне пубертатному періоді. У роботі вперше доведено, що порушення функції гіпофізарно-яєчникового комплексу у дівчат, які проживають в екологічно несприятливих умовах обумовлені гіперактивацією симпато-адреналової системи з переважанням активності медіаторної ланки на початковому етапі статевого розвитку і гормональної - в період становлення менструальної функції. Уперше відмічено, що в результаті порушення функції гіпофізарно-яєчникового комплексу у дівчат, які постійно проживають поблизу великих промислових підприємств, сповільнюються темпи формування вторинних статевих ознак і становлення ритму менструацій, в 8 разів частіше спостерігається вторинна аменорея. Уперше показано, що у дівчат із зони екологічного неблагополуччя як при регулярному менструальному циклі, так і при його розладах провідну роль у формуванні взаємодії між гіпофізарно-яєчниковою і симпато-адреналовою системами, на відміну від одноліток з екологічно "чистого" району, грає не норадреналін, а дофамін. Показано, що при проведенні своєчасних профілактичних та лікувальних заходів усі виявлені порушення можливо нівелювати. Ступінь впровадження: впроваджені в практику роботи гінекологів дитячого і підліткового віку ОДКЛ та МДКЛ №1 м. Дніпропетровська, МПБ №1 м. Кривого Рогу, ІОЗДП АМН м. Харкова, ЦПС та РЛ м. Севастополя. Сфера (галузь) використання: медицина, акушерство та гінекологія.

2. Object of the study: Reproductive system of girls of various biological ages. Purpose of the study: To determine the characteristics of devel-opment of the reproductive system function in girls living near big industrial metallurgical plants, to substantiate the principles of pre-vention and correction of impairments in the work of reproductive system. Methods of the study: Clinical, biochemical, radioimmunological, statistical. Practical significance: The information about the incidence and character of impairments in the reproductive system during sexual maturation of the girls residing near large industrial interprocess, which was obtained during the performed research, suggests the necessity of regular (not less than once a year) preventive examinations by a gynecologist of all age groups of girls with the purpose of early detection of disorders in the course of pubertal period and dynamic observation. Novelty of the obtained results: Based on the findings, it was established that constant influence of harmful factors characteristic for the areas located near large metallurgical plants (dust, heavy metal oxides, sulfur and nitrogen dioxide - coefficient of summary air pollution 25.2 vs 15.5 in the conventionally ecologically clean area) increased the amount of luteinizing hormone, progesterone and testosterone, reduced prolactin and cortisol concentration during pre-pubertal and increase in pubertal period. For the first time, it was shown that impairments of the function of hy-pophyseal-ovarian complex in girls residing in ecologically unfavorable conditions are due to hyperactivation of sympatho-adrenal system with prevailing activity of mediator link in the primary stage and hormonal in the period of menstrual function development. For the first time, it was noted that impairments of hypophyseal-ovarian complex function in girls residing near large industrial plants decelerated the rates of forming secondary sexual signs and menstruation rhythm development, secondary amenorrhea is 8 times more frequent. It was shown that in girls from ecologically unfavorable areas both with normal and impaired menstrual cycle, the leading role in forming the interaction between hypophyseal-ovarian and sympatho-adrenal systems is played by dopamine (vs the girls from ecologically clean areas in whom the leading role is played by noradrenalin). It was shown that modern preventive and therapeutic measures could control all the revealed disorders. Introduction: The findings of the research were introduced to the work of gynecologists of RCCH and CCCH No. 1 (Dnepropetrovsk), CMH No. 1 (Krivoy Rog), IPHCA (Kharkiv), CFM (Sevastopol). Sphere of application: medicine, obstetrics and gynecology.

### Державний реєстраційний номер ДіР:

### Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

### Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

**Підсумки дослідження:**

**Публікації:**

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПІВ:**

**Впровадження результатів дисертації:**

**Зв'язок з науковими темами:**

## VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Левенець София Александровна

2. Левенець София Александровна

**Кваліфікація:**

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Грищенко Ольга Валентинівна

2. Грищенко Ольга Валентинівна

**Кваліфікація:** д.мед.н., 14.01.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Квашенко Валентина Павлівна

2. Квашенко Валентина Павлівна

**Кваліфікація:** д.мед.н., 14.01.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Рецензенти**

## VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради** Грищенко Валентин Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні** Грищенко Валентин Іванович

**Відповідальний за підготовку облікових документів**

**Реєстратор**

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності** Юрченко Т.А.